

**Domnului Florin BARBU
Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
Guvernul României**

Stimate domnule Ministru,

Clubul Fermierilor Români, prin promovarea dialogului constructiv și a politicilor echitabile din sectorul agricol, manifestă o abordare colaborativă cu toate părțile implicate în domeniu în vederea identificării și implementării celor mai bune soluții pentru facilitarea investițiilor în sectorul agricol românesc. În acest sens, dorim să vă supunem atenției **propunerile noastre referitoare la Ghidul Solicitantului aferent submăsurii 4.1 Investiții în exploatații agricole, componenta 4.1.1 Achiziții simple de utilaje agricole.**

În ceea ce privește analiza realizată împreună cu membrii organizației noastre, vă transmitem rugămintea analizării următoarelor propuneri de modificare a Ghidului aflat în dezbatere publică:

1. Referitor la principiile de selecție 1 și 2, a fost identificat faptul că doar proiectele depuse de către membrii formelor asociative obțin punctaj, iar proiectele depuse de formele asociative nu beneficiază de acest privilegiu, aspect ce descurajează realizarea de investiții colective. Astfel, **propunem reformularea principiului de selecție 1 astfel încât, în cazul proiectelor depuse de formele asociative, punctajul să se acorde proporțional, în funcție de numărul de membri care se încadrează în fiecare categorie de punctaj, așa cum s-a procedat și până acum. De asemenea, în cazul principiului de selecție 2 propunem acordarea unui punctaj superior proiectelor depuse de către formele asociative, astfel încât să fie stimulate investițiile colective care contribuie la reducerea costurilor în fermele proprii și creșterea productivității acestora prin aceste achiziții, similar practicii din sesiunile anterioare.** În caz contrar, fermierii mici și medii nu vor fi eligibili pentru achiziția de utilaje no till/minimum till/ strip till, întrucât nu îndeplinesc pragul minim de 200 ha solicitat pentru eligibilitatea investiției în aceste utilaje, iar valoarea ridicată specifică acestor utilaje va face imposibilă demonstrarea viabilității economice a investiției la nivel de fermă mică/medie, condiție obligatorie solicitată prin ghid.
2. În cazul criteriului de selecție 3.1, pe lângă punctajele acordate pentru achiziția de echipamente no till/minimum till/ strip till, **propunem inclusiv prioritizarea investițiilor în echipamente și software pentru agricultura digitală și de precizie, precum și în echipamente inovative (cum ar fi mașinile de erbicidat pe bază de curent electric, mașinile de fertilizat prin injectarea de lichide, mașinile de prăsilă pe bază de cameră video etc.), întrucât aceste tehnologii avansate aduc numeroase beneficii economice și**

de mediu. De asemenea, propunem extinderea enumerării utilajelor no till/minimum till/ strip till, astfel încât să fie incluse toate utilajele ce pot fi utilizate la efectuarea lucrărilor eligibile pentru în cadrul condiționalităților GAEC. Totodată, subliniem necesitatea prioritizării și a investițiilor în echipamente de irigat/drenaj/desecare bazate pe senzori și automatizare ce nu necesită lucrări de construcții și montaj, având în vedere lipsa prezenței sistemelor de irigat la național într-un context în care seceta pedologică este prezentă tot mai des la nivelul terenurilor agricole autohtone.

3. În cazul criteriului de selecție 4, propunem ca **pentru solicitanții forme asociative, modalitatea de stabilire a vechimii în desfășurarea activității agricole să țină cont de vechimea membrilor formelor asociative, având în vedere faptul că membrii sunt beneficiarii finali ai investițiilor realizate de formele asociative.**
4. Conform criteriului 5 din prezentul ghid, sunt punctate proiectele solicitanților „care nu au mai beneficiat de finanțare ... pentru aceleași tipologii de cheltuieli”, fără însă a detalia ce înseamnă sintagma „tipologii de cheltuieli”. În aceste condiții, **vă rugăm să clarificați dacă sintagma se referă la ramura agricolă vizată prin proiectele anterioare sau la tipurile de echipamente achiziționate, fiind necesară includerea exemplelor în ghid pentru o mai bună înțelegere.**
5. În cazul criteriului de selecție 5 se prevede excluderea solicitanților care au mai obținut finanțare prin intermediul sM 4.1a care vizează investiții în exploatațile pomicole. Astfel, **solicităm modificarea acestui criteriu pentru a nu exclude solicitanții care au obținut finanțări prin intermediul sM 4.1a, deoarece această măsură și componenta 4.1.1 nu vizează aceleași tipuri de investiții. În aceeași logică, nu trebuie excluși de la acest criteriu de punctare nici solicitanții care au mai obținut finanțare prin intermediul componentelor 4.1.7 și 4.1.8 destinate sectorului legumicol, din cadrul sM 4.1.**
6. În cadrul criteriului 6, se constată absența precizărilor referitoare la formele asociative în ceea ce privește suprafețele aflate în conversie și/sau certificate ale membrilor raportat la totalul suprafeței agricole a formei asociative și a membrilor acesteia. **Astfel, vă propunem să includeți precizările necesare pentru a stimula cultivarea în sistem ecologic atât în cadrul formei asociative, cât și în cadrul membrilor acesteia.**
7. De asemenea, vă rugăm respectuos să aveți în vedere **introducerea unui nou principiu de selecție care să punteze calificarea managerului exploatației, în funcție de cele 3 nivele de calificare folosite în trecut, precum și acordarea unui punctaj mediu corespunzător nivelului 2 de calificare inclusiv pentru studiile superioare din domeniul antreprenoriatului (ex.: studii superioare în management, administrarea afacerilor etc.).**
8. În ceea ce privește capitolul „Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile”, **reiterăm propunerea de a adăuga inclusiv categoriile de utilaje și echipamente agricole enunțate la pct. 2 de mai sus, întrucât acestea au numeroase beneficii economice și de mediu.**

9. *Anexa la Ghidul solicitantului privind corelarea puterii mașinii cu suprafața fermelor – prevede regula arbitrară de dimensionare de 100 cai putere pe metru de utilaj no/low/strip tillage, în timp ce Anexa menționează ambiguități referitoare la necesitatea unei suprafețe minime de 200 ha a fermei pentru primirea punctajului și eligibilitatea investiției în utilaje no till/minimum till/ strip till. De asemenea, există o contradicție între această cerință și specificația tractorului necesar de 300 cp pentru un utilaj de cultivare de 3 m. Astfel, vă propunem să reducem pragul minim de 200 ha solicitat pentru primirea punctajului și eligibilitatea investiției în utilaje no till/minimum till/ strip till, precum includerea specificității eligibilității oricărui tractor care îndeplinește cerințele de funcționare pentru utilajul no till/minimum till/ strip till prevăzute în fișa tehnologică a acestuia, respectiv clarificarea aspectelor tehnice menționate mai sus.*
10. *În cadrul secțiunii F din Cererea de finanțare privind „Declarația pe propria răspundere a solicitantului” este prevăzut angajamentul solicitantului „ca pe perioada de valabilitate a contractului de finanțare și monitorizare a investiției să nu diminueze suprafața și/sau infrastructura cuprinsă în proiect”. Având în vedere dinamica specifică a afacerilor agricole, care poate implica întreruperi sau schimbări ale contractelor de arendare și transferuri de terenuri, considerăm că flexibilizarea obligației de a nu reduce suprafața de teren a fermei, într-o limită de maximum 15%, este necesară pentru a permite adaptarea la aceste schimbări, în acord cu menținerea unei dimensiuni economice minime stabile a fermei.*
11. *La criteriul de selecție 2, pentru investițiile realizate de formele asociative, propunem includerea următoarei formulări ce are menirea de a corela ghidul solicitantului cu dispozițiile legale aplicabile formelor asociative și membrilor acestora: „Investiția este realizată de un grup de producători, o organizație de producători, o cooperativă sau de membrii lor (în cazul cooperativelor de către membrii acționari) și deservește majoritatea acestora, cu aplicarea prevederilor O.G. 37 / 2005 și ale art. 18 din Legea nr. 566/2004 a cooperăției agricole, referitoare la relațiile desfășurate între formele asociative și membrii acestora.”.*

În final, considerăm că propunerile de modificare aduse ghidului solicitantului aferent compenentei 4.1.1 dedicată achizițiilor de utilaje agricole au un impact pozitiv asupra competitivității fermierilor români, contribuind la adaptabilitatea și eficiența în răspunsul la schimbările tot mai dinamice specifice acestui sector. Mai mult, acestea contribuie la optimizarea resurselor și ajustarea mai precisă la cerințele pieței, iar în contextul formelor asociative, stimularea investițiilor colective aduce beneficii semnificative prin reducerea costurilor de producție și amortizarea investiției colective într-un timp mai scurt.

Clubul Fermierilor Români, prin expertiza deținută în sectorul agricol, rămâne la dispoziția dvs. și a instituției pe care o coordonați și susține gestionarea eficientă a măsurilor de sprijin destinate creșterii competitivității fermierilor români. Suntem încrezători că această colaborare deschisă și transparentă va contribui la consolidarea investițiilor în vederea susținerii dezvoltării sectorului agricol în România.

Vă rog să primiți, domnule Ministru, expresia celei mai înalte considerații.

Cu stimă,

Florian Ciolacu
Director Executiv
Clubul Fermierilor Români pentru Agricultură Performantă